

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

22 mei 1997

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WERKGELEGENHEID EN ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het Limburgplan

Interpellatie van de heer Marino Keulen tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het Limburgplan

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Donderdag 22 mei 1997

VOORZITTER : De heer Robert Voorhamme

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.15 uur.*

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het Limburgplan

Interpellatie van de heer Marino Keulen tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het Limburgplan

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heren Sauwens en Keulen tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het Limburgplan.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister, op 29 april 1987 werd het Toekomstcontract voor Limburg ondertekend door de Vlaamse regering, de federale regering, het provinciebestuur van Limburg en de Europese Commissie. Het was een gemeenschappelijke verklaring over de reconversie en de expansie van Limburg en bevatte tal van bepalingen. De belangrijkste bepaling was de doelstelling om de toename van de werkgelegenheid in Limburg te bevorderen. De werkloosheid in Limburg zou worden teruggedrongen tot het niveau van het gemiddelde van de rest van Vlaanderen, en dit ten laatste binnen een periode van tien jaar. Die deadline van tien jaar is niet onbelangrijk. Ik herhaal nogmaals dat het Toekomstcontract op 29 april 1987 werd ondertekend, juist tien jaar geleden.

Tijdens die tien jaar is er heel wat gebeurd, maar omdat ik maar over vijftien minuten beschik, zal ik daar niet te lang bij stilstaan. Ik wil wel een heel

belangrijk moment aanhalen : de goedkeuring door de Vlaamse regering in 1995 van wat men later het Witte Donderdagakkoord is gaan noemen. Dit akkoord was het resultaat van de onderhandelingen en het overleg tussen de regering en de bestendige deputatie met betrekking tot de nieuwe krachtlijnen voor de Limburgse reconversie. Dit akkoord maakte op 19 april het voorwerp uit van een beraadslaging binnen de Vlaamse regering en werd formeel goedgekeurd. De vraag die ik in mijn verzoek heb geformuleerd, heeft betrekking op wat in de afgelopen maand is gebeurd.

Het akkoord over de nieuwe krachtlijnen omvatte een aantal algemene principes voor de verdere financiering van de reconversie-initiatieven. Tijdens de naweeën van het KS-schandaal koesterden heel wat personen en instellingen, evenals de regering, het verlangen om orde op zaken te stellen in de financiering van reconversiestromen. Deze stromen waren ondertussen tot een vrij ingewikkeld kluwen uitgegroeid. Er werd ook klaarheid gebracht in een aantal economische initiatieven, zoals het Fonds voor de Financiering van Industrie-terreinen. Dit fonds werd later omgevormd tot een rollend fonds dat kon beschikken over één miljard frank. Ik denk ook aan de sanering van de mijn-terreinen en aan de restauratie van de mijngebouwen, waarin ook een aantal engagementen van de regering waren opgenomen. Er werden ook belangrijke beslissingen genomen met betrekking tot het acquisitiebeleid, de sociale huisvesting, de nieuwe media en het Strategisch Limburgs Ontwikkelingsfonds.

Een tweede – maar daarom niet minder belangrijk – onderdeel betrof de sociale reconversie. Men wilde zich buigen over de wreveldossiers en komaf maken met de spanningen die nu nog gedeeltelijk bestaan tussen het provinciale en het Vlaamse niveau met betrekking tot een aantal initiatieven met een minder prettige voorgeschiedenis. Er werden ook maatregelen genomen voor het structurele

Sauwens

kader : het toezicht- en managementcomité, het IMO – het interministerieel overleg – en de Permanente Werkgroep Limburg. Er werd een opsomming gegeven van de maatregelen die de regering diende te nemen in uitvoering van dit akkoord. Heel belangrijk daarbij waren de budgettaire weerslag, het meerjarenplan en de wijze waarop de LRM, de LPM, de NV Mijnen, het Limburgfonds en het Vlaams Gewest zich financieel tegenover elkaar moesten opstellen.

Een half jaar geleden heeft de nieuwe Limburgse gouverneur, mevrouw Houben-Bertrand, een initiatief genomen, naar verluidt op vraag van de minister-president. Dit initiatief leidde tot het Limburgplan, dat werd ondertekend door tal van partijen en beleidsinstanties. Waartoe heeft de Vlaamse regering zich geëngageerd door de ondertekening van dit Limburgplan door de ministers Kelchtermans en Baldewijns ?

Het actieplan is een terugblik op tien jaar Toekomstcontract. Het actieplan bevat elementen zoals investeren in menselijk potentieel, uitbouw van een aantal speerpuntsectoren, maximale ontsluiting van de provincie, het bewerkstelligen van een zorgzame samenleving, het behoud van het groene karakter van de provincie – zoals gisteren nog door een nijvere burgemeester werd toegelicht -, het werken aan een slimme of lerende regio, en de wijze waarop dit zou kunnen worden georganiseerd. Er is een vraag naar de financiële middelen die op zo'n 15 miljard frank worden geraamd.

De vragen zijn zeer duidelijk, ik heb ze trouwens expliciet in mijn verzoek opgenomen. Is er een regeringsbeslissing geweest in verband met dit actieplan voor Limburg ? Welke engagementen is de Vlaamse regering aangegaan in functie van dit nieuwe actieplan ?

De vraag naar engagementen, mijnheer de minister, wordt niet zomaar gesteld. Er bestaat nogal wat scepticisme over dit plan. Men heeft de negatieve ervaring met de vroegere formele engagementen en regeringsbeslissingen, die maar moeilijk uit de startblokken zijn gekomen in de uitvoeringsfase.

Ik heb een aantal elementen van het Witte Donderdagakkoord opgesomd. Deze week werden we geconfronteerd met de problematiek van de regionale landschappen die personeel zouden moeten opzeggen, omdat de afspraken van het Witte Donderdagakkoord niet werden nagekomen. Er is de problematiek van de buitenschoolse kinderopvang.

Ik weet dat dit niet onmiddellijk in deze commissie thuishoort. Ik had mijn interpellatie trouwens gericht aan de minister-president. Mijns inziens is de globale regering betrokken bij dit dossier.

De financiering van onder meer de aanleg van industrieterreinen en het huisvestingsprogramma is zeer moeizaam tot stand gekomen. Een sector die ikzelf vanuit mijn vroeger leven vrij goed ken, is de problematiek van de mijngebouwen. Er zijn engagementen genomen, maar de restauratieprojecten van de oude mijnsites – ook niet uw verantwoordelijkheid, mijnheer de minister – gaan niet door. Er is een grote vraag naar duidelijkere afspraken en vooral naar een werkinstrument om deze oude industriële site van Europees formaat als een hefboom voor de hele regio te gebruiken.

Het scepticisme is overigens ook gebaseerd op het gehakketak tussen de provincie en de provinciale instellingen. Ik denk hierbij aan een aantal uitspraken van de voorzitter van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Limburg over sociale reconversie, die in het verleden de sfeer en de samenwerking tussen Vlaanderen en Limburg bijzonder hebben bemoeilijkt. Men heeft de rechtstreekse dialoog tussen Vlaanderen en de provincie Limburg – gezien de politieke samenstelling – wat ontweken en de gouverneur aan het werk gezet.

Ik kom tot de rol die de gouverneur kan vervullen. Zij heeft twee functies : enerzijds is ze een arm van het centrale gezag in de provincie en anderzijds is ze de stem van de provincie ten aanzien van het centrale gezag, namelijk Vlaanderen. Ik zou graag duidelijkheid krijgen. Is het initiatief van het Limburgplan er inderdaad gekomen vanuit de regering, zoals het wordt gezegd en geschreven ?

Mijn vragen zijn heel concreet. Er zijn een aantal doelstellingen, onder meer het wegwerken van dat werkloosheidssurplus in Limburg. Het is voornamelijk een probleem van de vrouwelijke werkloosheid, want wat de mannelijke werkloosheid betreft zitten we zelfs iets lager dan Antwerpen op dit ogenblik.

De voorzitter : Antwerpen heeft nochtans één van de hoogste scores in Vlaanderen wat betreft de mannelijke werkloosheid.

De heer Johan Sauwens : De mannelijke werkloosheid is aangegroeid, daar is het surplus niet weggevoerd maar toegevoerd. In de vrouwelijke werkloosheid zitten we met cijfers rond de 25 procent, waarmee we Waalse allures aannemen.

Sauwens

De redenering en de afspraak in het kader van het eerste Toekomstcontract van 1987 was dat dit werkloosheidssurplus moest worden weggewerkt. Op dit ogenblik zijn er in Limburg 35.000 volledig werklozen. De verhouding tussen de Limburgse werkloosheidsgraad enerzijds en het aantal werklozen dat Limburg zou kennen indien het dezelfde werkloosheidsgraad zou hebben als de rest van Vlaanderen anderzijds is natuurlijk een evolutief gegeven. Op dit ogenblik is dat surplus van 10.000 tot 15.000 weggewerkt. Gans Vlaanderen heeft dus nog altijd een belangrijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor deze economisch en sociaal meest zwakke provincie wat de werkloosheid betreft.

Daarom stel ik een vraag over het engagement. In hoeverre heeft de Vlaamse regering de doelstellingen van het Toekomstcontract losgelaten? Zijn er reeds nieuwe engagementen door de ondertekening van het Limburgplan tot stand gekomen? Wat gebeurt er heel concreet met de afspraken van het Witte Donderdagakkoord? Ik heb een aantal voorbeelden aangehaald waar twijfels over bestaan.

Er is ook de vraag naar de structuren. Ik herinner mij de besprekingen onder meer in het parlement, rond het ingewikkeld kluwen van instellingen met vele afkortingen, zoals LRM, LPM, het interministerieel overleg, PWL enz. Het is trouwens ook in een decreet gegoten.

In een aantal ontwerpen die de gouverneur heeft besproken was sprake van een volledig nieuwe structuur. De provinciegouverneur zou zelf hebben gezegd: stuur alle dossiers naar mij en ik zal zorgen dat ze worden uitgevoerd. De gouverneur heeft een dubbele functie. De gouverneur heeft geen budget, beschikt niet over het personeel, en heeft geen enkele beslissingsmacht om projecten te realiseren en uit te voeren. Mijn vraag die in deze interpellatie is verwerkt, is dus duidelijk. Het is altijd onze stelling geweest dat in een democratie belangrijke budgetten van Belgische en vooral Vlaamse herkomst, moeten worden beheerd door de Vlaamse instellingen en de Vlaamse regering, onder de politieke controle en de verantwoordelijkheid van het Vlaams Parlement. Om hoeveel geld gaat het eigenlijk?

Er mag een betrokkenheid bestaan en de inspraak kan worden georganiseerd. Het zou echter niet correct zijn om bij de talrijke werklozen in Limburg de illusie te laten groeien dat mevrouw de gouverneur met al haar charme plots alle economi-

sche problemen van de provincie zal oplossen. In hoeverre staat de Vlaamse regering, en staan alle ministers achter de uitvoering van dit plan? Wat betekent dit concreet? Welke prioriteiten vloeien daaruit voort, en welke garanties kunnen er op tafel worden gelegd?

Op sociaal-economisch vlak is er een probleem. De Limburgse export is erg kwetsbaar door loonkostontwikkelingen. We exporteren meer dan 70 procent van onze productie. Dat heeft – maar niet alleen – te maken met de uitvoer van een aantal gigantische bedrijven, zoals Ford Genk. Wat zijn hier de prioriteiten?

We vragen de Vlaamse regering waarborgen voor de toekomst. We menen immers dat de Vlaamse regering terecht de ambitie heeft om de spil te zijn van de economische reconversie. We kunnen ons niet tevreden stellen met een vrijblijvende fotosessie van het prachtige provinciehuis van Limburg. Daarmee is dit probleemdossier niet afgewerkt. Integendeel, het ligt op tafel en schreeuwt om een oplossing.

Er was een tijd dat een aantal personen maandelijks aan de klaagmuur gingen staan. Met cijfers in de hand trokken ze als een soort van superbedeelaars naar de Vlaamse, federale en Europese beleidsniveaus. Wij hebben daar nooit aan meegedaan. Wel, die periode is voorbij. De Vlamingen werken zeer hard, de Limburgers dus ook. Ze nemen zelf initiatieven, evenals de gemeentebesturen. Sommigen doen dat op een erg vernieuwende wijze; dat hebben we gisteren nog kunnen vaststellen. Ook het Limburgs ondernemerschap neemt initiatieven. De Limburgse KMO's hebben gunstige werkgelegenheidscijfers gerealiseerd. Het is een goede optie dat de politiek zich beperkt tot het creëren van gunstige randvoorwaarden.

Mijn laatste vraag is niet de minst belangrijke. De gouverneur heeft het over een bedrag dat via diverse participatie- en vereffeningsscenario's zou worden aangewend. Ik denk dan bijvoorbeeld aan wat er in de huidige NV Mijnen in vereffening nog aan middelen kan worden vrijgemaakt. De gouverneur sprak over een bedrag van 15 miljard frank. Kunt u dat cijfer bevestigen? Binnen welke termijn kan dat worden vrijgemaakt? Wie zal bepalen voor welke prioriteiten deze middelen worden vrijgemaakt?

Mijn slotvraag luidt als volgt: welke decretale initiatieven kan het parlement verwachten van de Vlaamse regering om de nieuwe afspraken om te zetten in uitvoeringsscenario's? Wat zal de inbreng

Sauwens

van Europa zijn ? In welke mate worden de sociale partners daarbij betrokken ? Dat laatste is een oud zeer. Ik denk dan aan de betrokkenheid van PWL en IMO. Welke opvattingen heeft de regering daarover ?

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn streekgenoot Sauwens heeft hier algemeen en in detail de bekommernissen over het Limburgplan van de Limburgse verantwoordelijken geschetst. Zijn uiteenzetting was erg volledig. Ik kan me hier dan ook beperken tot een aantal kernvragen waar ik zelf mee worstel.

Onze hoofdbekommernis heeft betrekking op de vraag wie wat waar beslist. Ik denk dat de gouverneur daar ongewild voor onduidelijkheid heeft gezorgd, ze krijgt het voordeel van de twijfel. Een aantal mensen werden hierdoor op het verkeerde been gezet.

Ik heb vijf concrete vragen voor de minister. Het Limburgplan werd op 25 april op het provinciehuis ondertekend door alle politieke verantwoordelijken en door de sociale partners. Ondertussen zijn we een maand verder. Voor zover ik weet, is er ondertussen niets meer gebeurd. Wordt het door de gouverneur voorgestelde plan gesteund door de Vlaamse regering ? De ministers Baldewijns en Kelchtermans hebben dat plan ondertekend. Werden zij bij die ondertekening gedekt door de Vlaamse regering in haar geheel, of deden ze dat in persoonlijke naam ? Daarover wensen veel mensen enige duidelijkheid.

De gouverneur werpt zich op als de coördinator en de stimulator van de uitvoering van het plan. De heer Sauwens heeft in dat verband ook naar professor Mast verwezen. Kan zij zich als ambtenaar opwerpen als politiek verantwoordelijke ? Dit kan toch niet de bedoeling zijn. We konden een aantal lessen trekken uit het dossier-KS en uit de reconversie van Limburg in het algemeen. Als één les duidelijk kon worden getrokken, dan is het dat we bij het toewijzen van verantwoordelijkheden niets aan het toeval mogen overlaten. De verantwoordelijkheden moeten heel duidelijk, heel expliciet worden toegewezen.

Wat de middelen betreft, spreekt de gouverneur over 15 miljard frank, wat een hele smak geld is. Dit geld zou worden gespreid over de NV LRM als

conventiemiddelen en Europese middelen, en over het Limburgfonds.

Wie de werking van deze instellingen een beetje kent, weet dat het wat simplistisch is te stellen : dien deze dossiers maar in, en als ze een positieve meerwaarde bezitten, dan zullen we die ook positief evalueren en zal er ook geld worden uitgekeerd. Dit werd daadwerkelijk gezegd.

Hoe werken deze instellingen ? Bij de NV LRM is er een autonome raad van bestuur, die over deze zaken beslist. Bovendien is deze NV gebonden aan een beheersovereenkomst met het Vlaams Gewest. Wat de conventiemiddelen betreft volgt men de Europese programma's. Meer in het bijzonder wordt iedere beslissing voor EFRO genomen door het management- en het directiecomité van de GOM. De procedures werden heel duidelijk omschreven.

Ten aanzien van Europa beslist het managementcomité over doelstelling 2 en over RECHAR 2. Voor Interact is dit het comité van toezicht van Igres en de Euregio Maas-Rijn. Het Limburgfonds is een parastatale A met eigen procedures. Ik geef dit alles slechts als toelichting om aan te tonen hoe complex de hele zaak is, omdat alles wordt voorgesteld als één grote pot van 15 miljard frank, waaruit men gewoon wat geld kan nemen na een evaluatie van de voorgestelde plannen.

In het decreet dat volgde op het KS-schandaal en op het Witte Donderdagakkoord, werden duidelijke richtlijnen bepaald omtrent de reconversie, dus ook wat betreft de verantwoordelijkheden. Zo werd onder meer beslist dat de IMO – het interministerieel overleg tussen de Vlaamse regering en de bestendige deputatie – als opperste beslissingsorgaan van de reconversie zou fungeren. De PWL kreeg enkel nog een adviserende rol toebedeeld.

Mijn vragen luiden als volgt : zijn, na alles wat is gebeurd op 25 april, die afspraken al dan niet nog van toepassing ? Zijn er wijzigingen, en zo ja, sinds wanneer ? Welke organen staan nu in voor de beslissingen ?

De gouverneur heeft gezegd dat de dossiers op haar kabinet kunnen worden ingediend en zullen worden geëvalueerd, met als toetsingscriterium een structurele meerwaarde. Is dit juist ? Wie neemt nu eigenlijk de beslissingen, en wat is de concrete rol van de gouverneur ?

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijns inziens is het Limburgplan een positief gegeven. We moeten aanvaarden dat de situatie waarin we terecht waren gekomen en waarbij iedereen ter plaatse stond te trappelen, onhoudbaar werd. Niemand wist nog wat gedaan. We mogen dus van geluk spreken dat het plan bestaat. In een land van plan-trekkers zijn plannen nodig.

Een plan is een richtlijn, een houvast. Nu moeten we de handen in elkaar slaan om dit plan zo goed mogelijk in te vullen. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid opnemen, en mijns inziens zal de eerste impuls van onderuit moeten komen. Laten we in Limburg een nieuwe dynamiek ontwikkelen. Limburg is immers rijk, maar jammer genoeg beseffen de Limburgers dit niet altijd. Er is veel jeugd in Limburg, en we hebben vroeger pogingen ondernomen om bij de jongeren interesse op te wekken voor het ondernemen, de vernieuwing en de informatica.

Ooit zat ik met volgende slogan uit de tijd van rector Verhagen in mijn hoofd : laten we van Limburg het softwarehuis van Europa maken. Sinds de dood van de rector is deze dynamiek jammer genoeg weggefallen. Op dit ogenblik is er een gebrek aan ondernemers, en aan goed opgeleide jongeren in de richting exacte wetenschappen.

Ik deel de zorgen van mijn Limburgse collega's. Het Limburgplan is een goede voorzet, maar het spel moet nu worden gemaakt. Het plan is een inleiding tot iets nieuws. De Limburgers moeten bereid zijn tot samenwerking. Ze hebben de nodige troeven in handen. Hoe het spel wordt gespeeld, hangt in hoge mate van hen zelf af. Ze mogen niet verwachten dat Brussel het spel in hun plaats speelt.

De voorzitter : De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik wil toch benadrukken dat het Limburgplan door alle betrokken partijen werd ondertekend. Ze hebben allemaal een intentieverklaring ondertekend waarin ze zich akkoord verklaren met de krachtlijnen van het plan.

Deze eensgezindheid is belangrijk. In het verleden is dat wel eens anders geweest : de degens werden wel eens gekruist wanneer we het over de toekomst van onze provincie hadden.

Het plan is inderdaad een uitdaging voor de Limburgers zelf. De initiatieven en de mogelijkheden moeten de Limburgers zelf creëren. Het actieplan komt er naast het Toekomstcontract voor Limburg. Door dat Toekomstcontract en de inzet van velen – Limburgers maar ook niet-Limburgers – kunnen we het etiket van achtergestelde regio stilaan achter ons laten. Dat betekent niet dat we op alle vlakken zijn bijgebeend. We hebben hier en daar nog steeds een achterstand goed te maken. Daarom werd het nieuwe Limburgplan door alle partners goedgekeurd.

De bestendige deputatie van Limburg voert momenteel een onderzoek uit om die achterstand objectief te bepalen – waar zit die en waar niet. We willen hiermee niet aan de klaagmuur gaan staan, zoals in het verleden wel gebeurde, maar op basis van objectieve gegevens zelf een aantal acties ondernemen. Uiteraard zullen we hierbij de Vlaamse en de federale overheid nodig hebben en ook Europa.

Zonder op die onderzoeksresultaten te wachten, kunnen we vandaag al een aantal domeinen aanduiden waar we nog met een zekere achterstand af te rekenen hebben. Ik denk in de eerste plaats aan het onderwijs. Tijdens de uitvoering van het Toekomstcontract is de participatiegraad van Limburgse studenten aan universitaire instellingen weliswaar toegenomen, maar de achterstand evenzeer. Onderwijs is een Vlaamse bevoegdheid en de achterstand in het onderwijs is reëel. Daar moet iets aan gebeuren.

Het tweede element is de werkloosheid. De heer Sauwens had het er al over : Limburg telt nog altijd om en bij de 10.000 werklozen meer dan het Vlaamse gemiddelde. De hoogste werkloosheidsgraad situeert zich bij de vrouwelijke werkzoekenden. De Vlaamse overheid kan en moet in deze beide domeinen een rol spelen. In die zin zou het in Limburg als een verkeerd signaal overkomen indien het advies van de SERV zou worden gevolgd. De SERV wil de subregionale tewerkstellingsdiensten halveren en tot één dienst beperken.

De gouverneur heeft in haar plan aangekondigd dat ze het schriftelijk engagement van onder meer de Vlaamse overheid zou vragen. Bij de burgemeesters is die vraag al toegekomen, ik veronderstel dat de Vlaamse overheid die vraag ook heeft gekregen. In ieder geval hebben de twee Limburgse ministers van de Vlaamse regering hun engagement al uitgesproken door de ondertekening van de intentieverklaring.

Vanvelthoven

Mijn vragen sluiten nauw aan bij die van de drie voorgaande sprekers. Is er al een formeel engagement van de Vlaamse regering? Hoe zal dat concreet worden ingevuld? Zal de Vlaamse regering zelf initiatieven nemen, rekening houdend met het plan en met de Limburgse wensen? Of wil de Vlaamse regering eerder wachten op initiatieven van Limburg waar ze al dan niet haar goedkeuring, al dan niet haar steun aan zal verlenen? Bereidt de Vlaamse regering al concrete maatregelen voor inzake de twee probleemgebieden – onderwijs en werkloosheid?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ook de woordvoerder van Agalev in de provincieraad heeft deze intentieverklaring ondertekend.

We hebben op zich geen enkel probleem met het initiatief van de gouverneur, namelijk het opstellen van een intentieverklaring uitgaande van vijf aandachtspunten, die ook wij kunnen onderschrijven. Er bestaat immers een consensus omtrent de uitgangspunten. Wat de implementatie betreft, moet de discussie mogelijk blijven. Ik ben geen voorstander van de houding dat er hoe dan ook over alles een consensus moet zijn. Dat verlamt het kritisch denken en de dynamiek.

Ik heb ook geen probleem met de coördinerende rol van de gouverneur, die een morele positie hanteert en stimulerend moet zijn, maar de directe bevoegdheden over beslissingen liggen ergens anders. Daar heeft de heer Keulen ook al op gewezen. Het één moet echter niet het tegengestelde zijn van het ander.

Ik wil reageren op de opmerking van de heer Candries. Hij zegt dat we niet moeten verwachten dat elk initiatief vanuit Brussel komt. Ik ben het daarover met hem eens. Ik vind het goed dat we hier als Limburgers dit initiatief hebben genomen.

Aan de andere kant moet men ook weten dat men vanuit Brussel belemmerend kan werken. Ik geef een voorbeeld uit de onderwijsproblematiek. In Limburg is men allang vragende partij om op systematische manier samen te werken met de universiteit van Maastricht om te komen tot een transnationale Europese universiteit. De creativiteit en het initiatief zijn aanwezig, maar de Vlaamse regering blokt dit af. We moeten dus bepaalde vragen blijven stellen om de aanwezige dynamiek voldoende

tot haar recht te laten komen. Ik wilde dit toevoegen aan wat de heer Vanvelthoven zei over de onderwijsproblematiek.

Ik wil een paar vragen stellen in verband met de huidige structuren. Wat me vooral interesseert is of het interministerieel overleg zal blijven functioneren. Agalev heeft daar in het verleden sterk tegen gereageerd omdat in dit overleg besluiten worden genomen zonder een democratisch debat. De Permanente Werkgroep Limburg is voorlopig decretaal voorzien. Als we uitgaan van het actieplan dat de gouverneur voorstelt, mijnheer de minister, komen we tot de vaststelling dat er geen rol meer is weggelegd voor de Permanente Werkgroep Limburg. Daar heeft Agalev geen enkel probleem mee. Maar worden hier decretale initiatieven over genomen? Dat is mijn inziens toch nodig om die rol op te heffen.

In welke mate is de regering bereid om het Limburgfonds in te schakelen in deze vijf punten en mee te gaan in een dynamiek die men in Limburg wil ontwikkelen? Of vindt de regering dat ze telkens haar eigen inbreng moet kunnen doen?

Alle partijen hebben dus een intentieverklaring over het Limburgplan ondertekend na tien jaar Toekomstcontract. Het komt mij niet toe om dat Toekomstcontract te evalueren. Dat hebben we in het verleden al gedaan. Er kunnen ongetwijfeld een aantal positieve punten worden aangehaald, maar daarnaast zijn er ook heel wat dingen fout gelopen.

Het stoort me dat geen enkele van deze actoren een duidelijke evaluatie heeft gemaakt. In welke mate willen zij in de toekomst met het nieuwe Limburgplan die tekorten of verkeerde evoluties vermijden? Daarom wens ik deze vraag aan de regering te stellen: heeft de regering, vooraleer dit plan te steunen, voor zichzelf een evaluatie gemaakt over het verloop, de tekorten en het niet bereiken van de doelstellingen van het Toekomstcontract? Welke zijn dan de belangrijkste vaststellingen? Op welke manier hoopt men de elementen die fout liepen, te vermijden? Het lijkt me moeilijk om een nieuw plan te starten zonder een duidelijke openbare evaluatie van het vorige plan.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kom niet tussen over de inhoud van het Limburgplan. Mijn tus-

Schuermans

senkomst slaat op de toon en de vorm die de heren Keulen en Sauwens aanhouden.

Ik begrijp hun reactie niet goed, als we weten dat alle fracties en vertegenwoordigers in de bestendige deputatie van hun fracties dit plan hebben ondertekend. Mevrouw Brepoels is prominent aanwezig op de foto voor het provinciehuis, mijnheer Sauwens. Ook voor de collega's van de heer Keulen is dat zo. Ik begrijp niet waarom men vandaag dit scepticisme introduceert in de parlementaire vergadering, terwijl we dachten dat het een aanzet kon zijn tot een nieuwe dynamiek na het verstrijken van het Toekomstcontract. Het is een plan in nieuwe stijl : niet de klagende, vragende stijl, maar het trachten mobiliseren van de middelen die in de provincie aanwezig zijn om een verlengstuk te breien aan het Toekomstcontract, dat inderdaad een aantal positieve en negatieve aspecten heeft. Onze fractie onderschrijft ondubbelzinnig dit plan en de rol die de gouverneur hierin heeft gespeeld. Ik begrijp helemaal niet met welk gezag en op welke basis men deze vraag hier stelt. Uw fractie, mijnheer Keulen, was immers mee vragende partij om tot zo'n initiatief te komen.

Ik begrijp evenmin waarom men vandaag vraagt dat de middelen die nog in de provincie aanwezig zijn, worden overgeheveld naar een ander bestuursniveau, hetzij Vlaams, hetzij federaal. Onze fractie lag mee aan de oorsprong van het creëren van een Limburgfonds, van structuren die het mogelijk moesten maken om de restanten van de budgettaire middelen, die oorspronkelijk waren uitgetrokken voor de herstructurering – zeg maar sluiting van de steenkoolnijverheid – aan te wenden in de provincie waarvoor ze waren bedoeld. We denken dat de decretale verankering van die middelen in de provincie belangrijk is en het Limburgplan zinvol maakt. Er kunnen immers heel wat middelen worden ingezet, onder andere en voornamelijk via de LRM, voor de economische ontwikkeling van onze provincie en voor een aantal andere aspecten uit het plan.

Ik zet me dan ook met klem af tegen het scepticisme en de kritische toon, zo kort na het afsluiten van het – naar we meenden – breed gedragen akkoord, niet alleen van de politieke vertegenwoordigers maar ook van de sociale partners die het mee hebben onderschreven en zich engageren om het uit te voeren. Ik ben daarin ontgoocheld en ik hoop dat dit voor de provincie geen al te nare gevolgen zal hebben.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal proberen de vragen zo gedetailleerd mogelijk te beantwoorden. De gouverneur van Limburg, mevrouw Hilde Houben-Bertrand, heeft het initiatief genomen een nieuw toekomstplan uit te werken als het Toekomstcontract op het einde van 1997 zal aflopen.

De Vlaamse regering heeft daar zeer veel sympathie voor. Gedurende verschillende maanden heeft de gouverneur een breed overleg gevoerd over de prioriteiten en de te bereiken doelstellingen. Ze heeft zich eveneens geïnformeerd bij de Vlaamse regering. Ik heb met haar meermaals een gesprek gehad over alle mogelijke aspecten van de Limburgse reconversie en over de beschikbaarheid van middelen. Vervolgens heeft ze het Limburgplan gelanceerd voor meer werk, een betere ontsluiting van Limburg, een zorgzame samenleving en het behoud van groen Limburg. Limburg wordt nu ook de slimme regio genoemd. Dat is een nieuw woord dat ik vorig jaar heb geleerd.

Om het plan uit te voeren stelt de gouverneur voor een beleidsgroep, een stuurgroep en een coördinatietiel op te richten. De beleidsgroep moet de hoofdlijnen bepalen, de stuurgroep moet de actieplannen concreet uitwerken en de coördinatietiel moet alles in goede banen leiden.

Op vrijdag 25 april heeft de gouverneur het actieplan aan de politieke verantwoordelijken en de sociale partners in Limburg voorgesteld. De volledige naam van het plan luidt : Actieplan voor Limburg, gemeenschappelijke intentieverklaring en samenwerken voor een welvarend Limburg. Uit de term intentieverklaring kan reeds worden afgeleid dat de ondertekenende partners niet tekenden vanuit een concreet mandaat. Ik denk dat dit duidelijk moet worden gesteld. Aan de ondertekening van dit actieplan is geen regeringsbeslissing voorafgegaan. Het plan werd bij de voorstelling door de gouverneur ondertekend door de Limburgse politici op federaal, regionaal, provinciaal en lokaal niveau. Dus zowel Theo Kelchtermans, Eddy Baldewijns als Karel Pinxten hebben het ondertekend. Hierover is geen beraadslaging aan vooraf gegaan in de Vlaamse regering. De ministers Kelchtermans en Baldewijns hebben het dan ook als Limburgers ondertekend, alsook minister Pinxten die lid is van de federale regering.

Ook de sociale partners zijn ingegaan op het verzoek van de gouverneur om het plan te onderteke-

Van Rompuy

nen. Na de ondertekening heeft de gouverneur het plan naar de Vlaamse regering gestuurd met het verzoek dat de Vlaamse regering zich principieel zou engageren om de doelstellingen van dit plan te helpen verwezenlijken. Het is echter nog niet op de agenda van de Vlaamse regering geplaatst en werd dus nog niet besproken.

Ik wil niet vooruitlopen op de beslissing van de Vlaamse regering, maar het is toch evident dat de Vlaamse regering haar engagementen ten aanzien van de Limburgse reconversie zal blijven nakomen. We gaan niet te diep ingaan op de economische toestand in Limburg. Ik meen dat de uiteenzetting van de heer Sauwens en van enkele anderen het beeld niet te negatief heeft voorgesteld. In Limburg is inderdaad heel wat gebeurd. Als minister heb ik al vaak de kans gehad om in Limburg contacten te leggen. Het is niet zonder reden dat Limburg tussen 1985 en 1995 de sterkste economische groei heeft gekend van alle provincies. Uit de regionale rekeningen van het Nationaal Instituut voor de Nationale Rekeningen blijkt dat Limburg tussen 1985 en 1995 een gemiddelde groei heeft gekend van 3,5 percent. Dit is een zeer behoorlijke prestatie. We stellen ook vast dat er tussen 1987 en 1995 in Limburg 57.000 arbeidsplaatsen werden gecreëerd. Het grote probleem blijft evenwel de hoge vrouwelijke werkloosheid. Met de sluiting van de mijnen gingen 15.000 arbeidsplaatsen verloren, en in 1997 lag de mannelijke werkloosheid op 11.400 eenheden. Dit toont duidelijk aan dat de hoge vrouwelijke werkloosheid in Limburg het grootste probleem is.

Een belangrijke maatstaf is onze expansiesteun. 40 percent van onze expansiesteun aan grote en middelgrote bedrijven is naar Limburg gegaan. Ook voor het aantrekken van buitenlandse investeringen, scoort Limburg het hoogst. In absolute cijfers betekent dit dat Limburg in negen jaar tijd voor bijna 120 miljard frank buitenlandse investeringen heeft aangetrokken. Dit heeft uiteraard ook te maken met het feit dat Limburg als doelstelling 2-gebied werd opgenomen en daardoor aanspraak kan maken op verhoogde investeringssteun. Als ik zeg dat 40 percent van de expansiesteun naar Limburg gaat, dan heb ik het nog niet eens over de andere enveloppen, waaronder de enveloppen van Limburg zelf. Hier moet ook aan worden toegevoegd dat Limburg heel wat mogelijkheden biedt inzake industrieterreinen, hoewel op dat vlak nog een bijkomende inspanning dient te gebeuren. Mijnheer Laverge, ik hoef hier waarschijnlijk de vergelijking met West-Vlaanderen niet te maken.

Onze expansiesteun aan de KMO's bedroeg in 1996 slechts 16 percent voor Limburg. Dat cijfer is voor mij een verrassing. Het kleine ondernemerschap blijkt in Limburg minder goed ontwikkeld te zijn. We moeten het ondernemerschap in Limburg met het oog op de toekomst sterker stimuleren. Ik verwijs daarvoor naar mijn analyse van het Vlaamse groeimodel waarbij de buitenlandse investeringen niet langer de economische motor zullen zijn die ze vroeger waren.

In Limburg is duidelijk een en ander gebeurd. Veertien dagen geleden had ik een gesprek met de heer Heller. Hij maakt nu zijn overstap van Ford Genk naar Ford Europe en heeft dus een hele tijd een bedrijf met meer dan 12.000 werknemers geleid. Ik heb ook een aantal toeleveringsbedrijven bezocht, goed voor nog eens 4.000 arbeidsplaatsen. De heer Heller heeft de troeven van Limburg nog eens op een rijtje gezet en daaruit bleek dat voor deze provincie nog een zeer grote toekomst is weggelegd.

Ik geef toe dat Ford Genk een voorbeeld is van een grote investering uit de jaren zestig en zeventig. Dat soort bedrijven met duizenden werknemers zal zich in de toekomst waarschijnlijk niet meer bij ons vestigen. We zullen het meer moeten hebben van de eigen ondernemingen, namelijk van KMO's in de dienstensector waar het ondernemerschap belangrijk is en waar de kennis – zoals ook de heer Candries zei – een belangrijke rol vervult. Ik denk dat de uitbouw van een dergelijke dienstensector de vrouwelijke werkloosheid voor een deel kan oplossen. Dit was trouwens één van de argumenten ten gunste van het Feniks-project. Ik zal me niet uitspreken over de voor- en nadelen van Feniks.

De heer Johan Sauwens : We hebben het daar vandaag niet over gehad.

Minister Eric Van Rompuy : Ik zeg alleen wat vroeger de argumenten waren in het Feniks-centrum ten voordele van de vrouwen in de dienstensector. Ik zal hier niet de discussie voeren over de nettobalans. We zullen tijdens de volgende maanden zien wat er met Feniks gebeurt. Dat is nu niet aan de orde.

Ik kom terug op de formele problematiek van de besluitvorming. Met de goedkeuring van het Witte Donderdagakkoord op 26 april 1995 heeft de Vlaamse regering reeds de doelstellingen van het Toekomstcontract herbevestigd. Eind juni 1997 zal de Vlaamse regering, zoals afgesproken, in uitvoering van dit Witte Donderdagakkoord nog 2,5 mil-

Van Rompuy

jard frank uit het Limburgfonds ter beschikking stellen onder de vorm van renteloze leningen : 1 miljard frank voor de uitrusting van industrieterreinen, 1 miljard frank voor een impulsprogramma in de sociale huisvesting en 500 miljoen frank voor een dynamisch acquisitiebeleid ten aanzien van potentiële buitenlandse investeerders.

De heer Sauwens heeft enkele bemerkingen gemaakt over kinderopvang. Dit behoort niet tot de Witte Donderdagakkoorden, maar tot de sociale enveloppe. De budgetten voor de restauratieprojecten zijn van de minister van Cultuur. Er werden engagementen genomen voor 100 miljoen frank per jaar. Ik hoor hier over een akkoord om dit engagement na te komen tegen het einde van deze legislatuur. Deze vraag moet u aan minister Martens stellen.

Jaarlijks zal de Vlaamse regering, naast de uitvoering van de Witte Donderdagakkoorden, nog nieuwe middelen ter beschikking stellen van het Limburgfonds voor de co-financiering van projecten die kaderen in het Europese doelstelling 2-programma en het RECHAR-programma. In de begroting van 1997 is hiervoor 350 miljoen frank voorzien.

In verband met de beschikbare middelen van de sociale reconversie-enveloppe, heeft het interministerieel overleg op 13 december 1996 de prioriteiten vastgelegd. De kinderopvang hoort hierbij. De nog beschikbare middelen zullen in eerste instantie worden aangewend voor de voortzetting van een aantal programma's, onder meer het OVGB-programma – namelijk onderwijsvoorrangsgebiedenbeleid – en het VDAB-actieplan Sporen naar werk.

In de LRM is ook nog een belangrijke investerings-enveloppe beschikbaar. De middelen uit de privatisering van de LPM bedragen 4,7 miljard frank, een zeer hoog bedrag, waarvan niemand had verwacht dat het zo hoog zou zijn. Toen ik pas minister was, heb ik een aantal mensen hierover horen spreken. Als de waardering uiteindelijk 4,7 miljard frank bedraagt – terwijl in het begin heel andere bedragen werden genoemd -, wil dit toch zeggen dat het beleid niet zo slecht is geweest. Die middelen komen niet naar de Vlaamse regering, maar blijven binnen LRM.

Ook de activa van de NV Mijnen zullen ter beschikking blijven voor de uitvoering van de decretale opdracht van LRM. LRM heeft tot taak

zich toe te leggen op projecten ter ondersteuning van de reconversie van Limburg.

Met betrekking tot de middelen in LRM heeft de gouverneur het bedrag van 15 miljard frank genoemd. Als men de middelen van LRM in zijn totaliteit wil mobiliseren, gaat het over 11 à 12 miljard frank, inclusief de 4,7 miljard frank die uit het LPM komen. Dit kan op relatief korte termijn worden gerealiseerd. Dit groot bedrag is nog ter beschikking, maar is wel geen subsidiekanaal.

Het is de vaste bedoeling van de Vlaamse regering om LRM verder uit te bouwen als een katalysator en ontwikkelingspool voor specifieke, doelgerichte en meer grootschalige projecten. Binnen de grenzen van een maatschappelijke opdracht zal de LRM ook steeds een aan de markt conform rendement moeten nastreven.

Uit het voorgaande blijkt dat er nog heel wat middelen ter beschikking staan om het Limburgplan mee gestalte te geven. Het lijkt niet realistisch om ervan uit te gaan dat de Vlaamse regering nog bereid zal zijn om daar bovenop nog een nieuwe enveloppe ter beschikking te stellen voor de uitvoering van het Limburgplan. Er zal bijzondere aandacht moeten worden besteed aan het inkaderen van de krachtlijnen van het Limburgplan in het algemeen Vlaams beleid.

De besteding van de middelen van LRM, en heel de discussie rond Feniks, kan ook budgettaire gevolgen hebben. Men moet wegen ter ontsluiting aanleggen. Zolang een aantal van die middelen gehypothekeerd zijn, veronderstelt dit dat een aantal verbintenissen worden aangegaan.

Ik zal hier niet in detail een aantal andere denkkaders ontwikkelen. In Limburg zullen er tot op zekere hoogte keuzes moeten worden gemaakt. Als minister van Economie ben ik op de hoogte van een aantal investeringsprojecten die op Europees vlak vorm krijgen. Het gaat om grote investeringsprojecten in toekomstgerichte sectoren. Die projecten kunnen oplopen tot 40 of 50 miljard frank. Sommigen denken dat subsidiëring door overheden geen invloed meer heeft op beslissingen van buitenlandse investeerders. Bepaalde investeringsprojecten in hoogtechnologische sectoren zijn afkomstig uit de Verenigde Staten of Japan. Die investeerders verklaren dat ze naar Europa willen komen, maar ze vragen welke regio hen kan garanderen dat de overheid – eender welke overheid – hun investering voor 30 percent – en cash – zal subsidiëren.

Van Rompuy

Ze zeggen dat ze zonder die garantie niet zullen investeren. Er zijn landen of regio's die deze 30 percent op tafel kunnen leggen. Om zo'n investering van 40, 50 of 60 miljard frank te kunnen aantrekken moet men dus eigenlijk bijna 15 miljard frank op tafel kunnen leggen vooraleer die bedrijven willen komen praten. Als Limburg zo'n omvangrijke hoogtechnologische investering, waarmee veel tewerkstelling is gemoeid, wil aantrekken, dan moeten daartoe alle middelen van de provincie worden ingezet. Dat levert dan wel een duurzaam project op. Dat resulteert dan in bedrijven waar de tewerkstelling tot twee- of drieduizend eenheden zou kunnen oplopen.

De heer Emiel Verrijken : Het is nog maar de vraag of het om duurzame tewerkstelling gaat.

Minister Eric Van Rompuy : De sector waar ik over praat is een van de meest duurzame sectoren. Limburg moet echter beseffen dat zo'n beslissing natuurlijk niet vrijblijvend is. Als alle middelen vandaag worden besteed, dan kan men in de toekomst een aantal keuzes niet meer maken. Limburg zal dus moeten kiezen : ofwel middelen aanwenden voor verschillende projecten in verschillende streken, ofwel wachten op de kans om in één beweging een groot project te realiseren.

De noodzaak van zo'n keuze is een onderdeel van het dossier. Dat moet voor ogen worden gehouden als men over de toekomst van de provincie nadenkt. De LRM beschikt over de middelen. De vraag is wat daarmee zal gebeuren. Ik geef u hier een van de elementen waarmee men bij zo'n afwijking voor de besteding van middelen moet rekening houden. Het Feniks-project is er natuurlijk ook nog. Over dit alles moet klaarheid worden geschapen.

Ik wil ook het volgende benadrukken. Zolang er geen overeenstemming wordt bereikt over de nieuwe reconversiestructuren blijven de bestaande decretaal onderbouwde structuren – namelijk PWL en IMO – bestaan. De Permanente Werkgroep Limburg en het interministerieel overleg blijven dus bestaan. Voor de verdere uitvoering van de economische krachtlijnen van het Witte Donderdagakkoord zullen op korte termijn met de GOM en de VHM uitvoeringsovereenkomsten worden afgesloten. Met GOM-Limburg zal in de loop van de komende weken tevens de conventieovereenkomst voor 1997 voor de EFRO-dossiers worden afgesloten.

Wat betreft de besteding van het saldo van de sociale reconversie-enveloppe heeft het IMO de prioriteiten op 13 december 1996 vastgelegd. Zolang de volledige financiering van de vastgestelde projecten niet is verzekerd, zal ik als voogdijminister van het Limburgfonds erop toezien dat geen nieuwe verbintenissen ten laste van de sociale reconversie-enveloppe worden aangegaan.

De vzw PWL is conform de basisrichtlijn in verband met de werking van het Limburgfonds belast met de afhandeling van de ESF-dossiers in het kader van Doelstelling 2 en het Richardprogramma. Voor de besteding van de middelen die bij de LRM beschikbaar zijn blijven de bepalingen van de beheersovereenkomst van 26 maart 1996 van toepassing. Die beheersovereenkomst, die geldig is voor drie jaar, loopt tot eind 1998. Momenteel heeft het Limburgplan dus geen repercussies voor de aanwending van de nog resterende reconversiemiddelen, aangezien de vooropgestelde nieuwe structuren nog niet operationeel zijn.

Tot zover mijn uitvoerig antwoord op de vraag van de heer Sauwens. Ik wil in alle duidelijkheid zeggen dat het Limburgplan niet op de agenda van de Vlaamse regering voorkomt. De ondertekening ervan is dus door de betrokken ministers ten individuen titel gebeurd.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn zeer uitvoerig antwoord. Het zou wenselijk zijn om daarvan een tekst te bekomen. Mijnheer de minister, tijdens de voorbije drie minuten hebt u immers heel wat belangrijke informatie gegeven. Ik denk dat deze informatie het beste antwoord vormt op de wat miezige opmerking van de heer Schuermans. Ik stel voor dat hij nu even naar buiten kijkt. Het lijkt me noodzakelijk dat we vanuit onze verantwoordelijkheid als leden van het Vlaams Parlement vragen om engagementen van de Vlaamse regering. Mijnheer Schuermans, ik laat voor uw rekening dat u ons verwijt een interpellatie te hebben ingediend.

De minister heeft enkele belangwekkende zaken vermeld. Ik zou er nog iets aan toe willen voegen. Het feit dat de dienstensector er niet in slaagt voldoende werkgelegenheid te creëren, heeft natuurlijk te maken met het feit dat we geen echte stedelijke agglomeratie hebben en dat we een zeer verspreide bewoning en bebouwing kennen. Dit zal steeds een handicap blijven en daarom wil men via het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de bi-pool Hasselt-Genk versterken. Dit wou ik gewoon

Sauwens

even kwijt, het kan een debat zijn voor een andere gelegenheid.

Wie neemt uiteindelijk de beslissing ? Mijns inziens moet dit de Vlaamse regering zijn. De procedures voor de wijze van besluitvorming, ook ten opzichte van het Vlaams Parlement, werden ontwikkeld en liggen nu immers vast. Die zorgen voor de moeilijkheden bij de consensusvergaderingen onder het voorzitterschap van de gouverneur. Ik vermeld hierbij even dat het verkeerd zou zijn om de toegangswegen, de kostprijs van het Feniks-project en de bijkomende kosten van enkele honderden miljoenen als een belemmering te zien om een belangrijk megaproject in een nieuwe hoogtechnologische sector in de provincie Limburg te starten. Ik vraag u allen om geen moment te twifelen en om te kiezen voor het megaproject. De verschuiving van de werkgelegenheid ten gevolge van het Feniks-dossier is een gegeven dat door allen is gekend.

Ik dank de minister voor de antwoorden en ik hoop dat we in het verslag kennis zullen kunnen nemen van de belangwekkende verklaring die de minister heeft afgelegd. Mijns inziens kwam deze interpellatie op het juiste moment. Door het antwoord van de minister werd heel wat verduidelijkt en zal er ook wat vaart komen in de uitvoering van een aantal beslissingen die in 1994 en 1995 werden genomen.

Er zijn er die stellen dat Limburg het nu maar zelf moet doen, en hen zou ik een namenlijstje van de belangrijkste actoren willen geven. Volgende mensen hebben een belangrijke verantwoordelijkheid op zich genomen binnen de KS : de heer Ghyse-linck, de heer Kluft, de heer Deleyme, de heer Weyts, die het KS-dossier heeft geopend, de heer Martens, de verantwoordelijke binnen LRM-LPM, de heer Verbrugghe van de SIM, en de heer Corneillie, gedurende vele jaren voorzitter van het LPM. Ik heb nog geen enkele Limburger vernoemd. Het is dus een collectief Vlaamse verantwoordelijkheid om de belangrijke middelen die ter beschikking staan op een zo correct mogelijke manier aan te wenden.

Om te eindigen wil ik graag benadrukken dat wij helemaal achter het Limburgplan staan. Hieraan moet niemand twifelen, ook de heer Schuermans niet. We wilden enkel weten hoe dit nu hard kan worden gemaakt. De uitvoering mag niet vrijblijvend gebeuren. De Vlaamse regering en bijgevolg ook het Vlaams Parlement, zullen mee moeten

bepalen op welke wijze en rond welke prioriteiten men tewerk zal gaan.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil u ook bedanken voor het vrij uitvoering antwoord en de vele randbemerkingen. Hierdoor werd in een belangrijke mate duidelijkheid geschapen.

Aan de heer Schuermans wil ik graag zeggen dat ik hier vragen heb gesteld vanuit een positief-kritische ingesteldheid – en ik heb de nadruk gelegd op het woord positief.

De opmerking die de minister heeft gemaakt zal voor vele mensen in Limburg verduidelijkend zijn. Mijnheer de minister, ik stel vast dat aan de structuren en de bevoegde instanties niets wordt gewijzigd : alles wat momenteel functioneert, zal ook blijven bestaan. Degenen die het uiteindelijke ja-woord zullen moeten geven, zullen dezelfde mensen zijn die reeds op papier werden vernoemd. Er zullen inderdaad nog een aantal beheersovereenkomsten en dergelijke moeten worden gesloten, maar dat zijn eerder uitvloeisels : aan de fundamentelementen verandert er in feite niets. Vooral vanuit die bekommernis, mijnheer Schuermans, heb ik die vragen gesteld. Wie beslist wat en waar ? De minister heeft ons daar nu een duidelijk beeld van gegeven.

We staan onverminderd achter de vijf doelstellingen. Trouwens, wie kan daar nu tegen zijn ? Tewerkstelling, infrastructuur, welzijn, onderwijs, ecologie vinden in bijna iedereen een pleitbezorger.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als ik het goed begrepen heb, heeft de regering nog altijd niet beslist in welke mate ze zich achter het Limburgplan wil scharen. Wordt de intentieverklaring nog voorgelegd aan de regering ? Wanneer gebeurt dat ? Welke consequenties heeft dit voor de regering ? Zal de regering het plan voorafgaandelijk evalueren ?

De bestaande structuren, het interministerieel overleg en de Permanente Werkgroep Limburg blijven bestaan. Ik betreur dat. Deze instrumenten ontsnappen enigszins aan de democratische controle.

Sannen

De opmerking van de minister over het Feniks-project verheugt me. Hij zegt dat een groots project als Feniks een duurzame tewerkstelling hypothekeert.

Minister Eric Van Rompuy : Neen, mijnheer Sannen, dat klopt helemaal niet ! Ik ben hier niet aan het "limburgen". Ik vertegenwoordig hier niet het geïnstitutionaliseerd wantrouwen. Ik wil niet aan partijpolitiek doen. Ik heb gezegd dat er snel klaarheid moet komen omtrent het Feniks-project en het engagement van de Vlaamse regering daarin. We moeten een afweging maken.

De heer Ludo Sannen : Ik probeer natuurlijk een belangwekkende verklaring uit te lokken. U maakt duidelijk dat de twee projecten elkaar kunnen hypothekeren door een gebrek aan middelen. Ik heb dat vrij vertaald.

Voor het eerst blijkt duidelijk dat de toegangswegen zouden worden gefinancierd door LRM. In het verleden liet minister Baldewijns dit enigszins in het midden. Hij antwoordde nooit duidelijk op mijn vragen. De LRM beschikt over kapitaal om vooral grote projecten aan te trekken.

Aan de andere kant wijst u op het belang van het eigen ondernemerschap. Dat moet worden ontwikkeld. De echte ondernemersmentaliteit ontbreekt nog te veel in Vlaanderen. Mijns inziens is er bovendien een gebrek aan kapitaal, en zeker aan risicokapitaal. Worden in de toekomst nog middelen ter beschikking gesteld, zoals de Horizonlening, om KMO's te steunen bij hun start en uitbreiding ?

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de heer Sauwens geeft een te enge definitie van de diensten. Ik geloof dat we in Limburg vooral aandacht moeten besteden aan nieuwe diensten, namelijk bedrijfsondersteunende diensten. U weet dat de immateriële dimensie in de economie zeer snel in belang toeneemt. Heel wat bedrijven moeten dit uitbesteden. Dat soort uitbesteding kent geen grenzen, is niet onderworpen aan afstand. Limburg zou hier zijn kansen moeten grijpen. Ik zie de groei van overheidsdiensten niet als oplossing, maar het is een kans om ondersteunend werk te leveren aan de industriële ontwikkeling in immateriële dimensie.

In de rand van de discussie over de sluiting van Renault is men gaan pleiten voor het hergroeperen van een bepaald soort activiteiten. Ik heb de indruk dat we – althans voor de autosector – naar een kernbedrijf evolueren, met daar rond de toeleveringsbedrijven. Dit realiseren zal niet alleen veel geld kosten maar zal ook voor problemen zorgen qua ruimtelijke ordening. Een groots Limburgs project in die richting heeft misschien een kans. Ik zou niet a priori zeggen dat dat niet binnen ons bereik ligt. Het is wel een ontwikkeling die nu zwaar doorweegt. De stakingen van het vervoer in Frankrijk en in Spanje, spelen een rol in alle beslissingsdossiers over zware investeringen in de toekomst.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Hij ontpopt zich tot een Limburgkenner, ook met betrekking tot de structuren. Dat was een aantal maanden geleden niet zo evident. Ik dank hem ook voor zijn positieve ingesteldheid en zijn engagement om de voor Limburg voorziene middelen voor reconversie daadwerkelijk in Limburg in te zetten.

Ik ben blij dat hij niet ingaat op de suggestie van de heer Sauwens om deze middelen over te hevelen naar het Vlaamse niveau. Het is beter dat er transparante structuren en instellingen zijn in de provincie.

Uit de repliek van de heer Keulen maak ik op dat hij het actieplan als positief ervaart. Ik had zijn uitspraak dat de gouverneur met haar actieplan mist creëert, echter niet als een positieve bijdrage geïnterpreteerd. Dat zal dan wel aan mij liggen.

De heer Marino Keulen : Wat de verantwoordelijkheid betreft, heeft ze dat wel gedaan.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer Sauwens, we verschillen van mening over het al dan niet overhevelen van de voor reconversie voorziene middelen naar Vlaanderen. Een verschil van mening is in een parlementaire assemblee mogelijk.

De heer Johan Sauwens : Ik heb het niet over het overhevelen van middelen. U moet goed luisteren : ik heb gevraagd wie er beslist over welke toewijzing van middelen. Dat is een erg belangrijk gegeven. Mijns inziens moet dat de Vlaamse regering zijn via de gecreëerde structuren en via de voorgedij die minister Van Rompuy en de regering uitoefent over die structuren. De volksvertegenwoordigers

Sauwens

moeten de regering daarover ter verantwoording kunnen roepen binnen de decretale bepalingen.

De heer Eddy Schuermans : Daarover zijn we het niet eens. Het is goed dat dat duidelijk wordt.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : De decreten hebben bepaald waar de bevoegdheden liggen. Daar houden we ons strikt aan. Die decretale bepalingen geven een grotere verantwoordelijkheid aan de regionale instanties, dan in andere provincies. Iets als IMO, een permanente werkgroep en LRM bestaat nergens anders. We zullen de GIMV bijvoorbeeld uitbreiden naar Limburg. Vroeger mocht de GIMV daar niet actief zijn, nu wel. Aan de LRM zijn we aan het werken : ze zal onder meer actief zijn op het vlak van nieuwe investeringsmogelijkheden voor risicokapitaal. We creëren dus geen nieuwe verantwoordelijkheden.

Wat de gouverneur gedaan heeft, valt binnen haar rol als mobiliserende kracht. Ik ontvang volgende week gouverneur De Witte van Vlaams-Brabant. Hij komt spreken over Renault en de reconversiemogelijkheden. Veel mensen van zijn provincie werken in Renault. Hij is al eens bij mij geweest met de leden van de bestendige deputatie en de voorzitter van de GOM om te vragen hoe hij een zaak als Renault kan opvangen. Daarmee gaat hij zijn boekje niet te buiten.

Hetzelfde contact heb ik met gouverneur Paulus die komt spreken over de problemen omtrent de mobiliteit in Antwerpen. Dat is niet strikt zijn bevoegdheid, maar ik vind dat een gouverneur als taak heeft om mobiliserend voor zijn provincie op te treden. De Limburgse gouverneur neemt nu initiatief en dat wordt gesteund door de Vlaamse regering. De structuren die we decretaal hebben opgesteld, blijven echter bestaan. Daar mag geen misverstand over bestaan.

De heer Marino Keulen : Het is belangrijk dat daar duidelijkheid over bestaat. Daarover had de heer Schuermans onduidelijkheid gecreëerd.

Minister Eric Van Rompuy : De heer Schuermans heeft gelijk als hij zegt dat de middelen in Limburg verankerd zijn. Dat vindt men nergens anders in Vlaanderen. Maar daarvoor zijn geëigende structuren opgemaakt. Vorig jaar heb ik mijn mening daarover al gegeven. Ik hoop dat de positieve sfeer in Limburg verder aanleiding kan geven tot samenwerking en niet tot partijpolitiek gekrakeel. Dat hebben we in het verleden te vaak meegemaakt. Dat is geen goede zaak.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 12.35 uur.*
